

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή επομένως από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας AKTI. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοιζίδη, πολιτικός μπανικός/ ακτομπανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοιζίδης, χημικός μπανικός - μπανικός περιβάλλοντος, και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της AKTI, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της AKTI και τη EuroLife. Για τις απόφειξη/σύλληψης ουρανού στο akti@akti.org.cy, www.akti.org.cy

Τι να φταίει κι η Βουλή;

Tην περασμένη βδομάδα προσκλήθηκα σε συνεδρίαση της επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, για το θέμα της διάβρωσης στο Fig Tree. Φαίνεται και στη φωτογραφία. Μια από τις καλύτερες παραλίες της Κύπρου βρίσκεται στο έλεος μιας έντονης μορφολογικής αλλοίωσης. Τις πταίει; Έχει κατασκευαστεί τα τελευταία 5 χρόνια ένας καθετος κυματοθραύστης, παράνομος. Χωρίς μελέτη, αλλά με καλή πρόθεση του δήμου να λύσει το πρόβλημα της τοπικής διάβρωσης, που είχε αρχίσει να εμφανίζεται απειλητικό. Δεν αμφισβητώ τις προθέσεις κανενός. Αυτό που αμφισβητώ είναι το κατά πόσο οι καλές προθέσεις μπορούν να αποτελούν απαλλαγή για τις όποιες παρανομίες! Όπως είπε και ο βουλευτής των Οικολόγων Γιώργος Περδίκης, "δεν υπάρχει δικαιοσύνη στην παρανομία. Δεν μπορείτε να λέτε, έχει και αλλού παρανομίες, γιατί ασχολείστε με το Fig Tree; Οι παρανομίες είναι παρανομίες!". Τόσο αυτονότητα και τόσο σπάνια το ακούμε.

Τι έγινε όμως στο Fig Tree; Εδώ μπορούμε να μιλήσουμε για το χρονικό ενός προδιαγεγραμμένου "θανάτου". Περί τα τέλη της δεκαετίας του '90, αποφάσισε ο Δήμος Παραλιμνίου να "καθαρίσει" τους βράχους από το βόρειο τμήμα της ακτής, για να δοθεί περισσότερος χώρος για κρεβατάκια και ομπρέλες. Υπήρχε άμμος τότε στην περιοχή που τώρα διαβρώνεται. Υπήρχε άμμος, γιατί υπήρχαν οι βράχοι που προστάτευαν από τους

βοριάδες και δημητουργούσαν συνθήκες συσσώρευσης. Απομακρύνθηκαν οι βράχοι αυτοί, με αποτέλεσμα σε μερικά χρόνια να αρχίσει να φαίνεται η διάβρωση. Γιατί αυτό είναι ένα μείζον πρόβλημα των ακτών: οι επιπτώσεις από τις επεμβάσεις συνήθως δεν φαίνονται ακαριαία. Η διάβρωση ξεκινά από τα βαθιά και σιγά-σιγά φτάνει στην ακτή, όπου και τη βλέπει και τη συνειδητοποίει ο κόσμος. Πάρινε χρόνια η διεργασία της φύσης. Το είχαμε προβλέψει τότε. Πήρε χρόνια να φανεί και ξεχάστηκε η πρόβλεψη. Όταν, λοιπόν, φάνηκε η διάβρωση, αντί να γίνει μια μελέτη, να κάνουμε κάτι σωστά, προχώρησε παράνομα ο δήμος στην κατασκευή ενός κάθε-

του κυματοθραύστη. Εν ολίγοις, λάθος πάνω στο λάθος. Μια αλυσίδα παρανομιών. Και βέβαια η ακτή δεν καταλαβαίνει από "καλές προθέσεις". Απλώς διαβρώνεται! Έστω και τώρα ας γίνει μελέτη. Και αυτό αποφάσισε η Βουλή. Σύμφωνα με τον κλάδο Θαλάσσιων Έργων, μια τέτοια μελέτη θα στοιχίσει γύρω στις 250.000 ευρώ. Που βεβαίως αναμένεται να διατεθούν από τον κρατικό κορβανά. Εδώ λοιπόν τίθεται ο μέγια ερώτημα: γιατί ο φορολογούμενος πολίτης πρέπει και πάλι να πληρώσει τη νύφη; Μήπως πρέπει σε κάποια σιγμή να αρχίσουν να πληρώνουν το τίμημα των αποφάσεων τους αυτοί που παρανομούν;

Μαθαίνουμε ότι και στην ακτή Σει-

ρήνα ετοιμάζεται ο δήμος να "ισιώσει" το πρανές, θα αφαιρέσει βράχους, για να "δημιουργήσει" χώρο για περισσότερα κρεβατακία. Άλλη μια όμορφη ακτή θα καταστραφεί, σύντομα θα αρχίσει να διαβρώνεται. Θα σταματήσει ποτέ αυτή η λαϊλαπα καταστροφών των ακτών μας που μόνο στόχο έχει το πρόσκαιρο κέρδος; Και αφού υπάρχει αιτιωρησία, γιατί να σταματήσει;

Σε άλλη επιτροπή της Βουλής συζήτηθηκε την ίδια μέρα το θέμα του αγκυροβολίου της Πάφου.

Εκεί τα πράγματα έγιναν σωστά, προς τιμήν του υπουργού Συγκοινωνιών και της Αρχής Λιμένων: έγινε μελέτη βιωσιμότητας του έργου, η οποία έδειξε

ότι το έργο της κατασκευής αποβάθρας δεν είναι βιώσιμο. Μιλάμε για ένα έργο τιτάνιο, ακριβώς πίσω από το κάστρο, με κόστος που αρχίζει από 7 εκατομμύρια ευρώ και ελάχιστες αποδόσεις οφέλους! Και όμως, άκουγα χτες στο ραδιόφωνο του Γ προγράμματος του ΡΙΚ βουλευτή της Πάφου που λέει: αφού έχει αποθεματικό η Αρχή Λιμένων, να χρηματοδοτήσει το έργο ακόμα και αν δεν είναι βιώσιμο! Έλεος! Η Πάφος χρειάζεται σωστές υποδομές που να στηρίζουν την ανάπτυξη. Όχι έργα για τα έργα, για να τα "πουλούν" οι πολιτικοί σαν "επιτυχίες" τους. Αναπτυξιακή προοπτική χρειάζεται η πόλη μας, και αυτήν δεν τη βλέπουμε.

ZΩ! υποστηρίζοντας... τα Chiringuitos Responsables!

Το περασμένο Σάββατο το απόγευμα, στην πλατεία Ελευθερίας, στη Λευκωσία, πραγματοποιήθηκε η έναρξη της νέας εκστρατείας της AKTI Chiringuitos Responsables! Είναι στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος MarlitCy (www.marlitcy.eu), σε συνεργασία με την Οργάνωση HASDER της Αμμοχώστου, την Ενάλια Φύση και τον Σύνδεσμο Δυτών της Κερύνειας.

Στην εκδήλωση ήταν και ο πρέσβης της Ισπανίας, αφού η εκστρατεία γίνεται σε συνεργασία με το ισπανικό Ίδρυμα Βιοποικιλότητας, του ισπανικού υπουργείου Γεωργίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος (MAGRAMA), με το οποίο η AKTI έχει υπογράψει συμφωνία συνεργασίας! Το πρόγραμμα ονομάζεται Chiringuitos Responsables, που στα ελληνικά το μεταφράζουμε "Υπεύθυνοι Παράκτιοι Χώροι Ποτού και Εστίασης".

Οι ιδιοκτήτες/διαχειριστές ενημερώνονται για το πώς μπορούν να κάνουν την επιχείρησή τους πιο αειφόρο, μέσα από έναν δεκάλογο καλών πρακτικών για τις ακτές, που καλύπτει διάφορα θέματα, όπως για παράδειγμα την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για την περιβαλλοντική αξία της ακτής, τον καθημερινό καθαρισμό της παραλίας και την τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης, τη χρήση πρακτικών για τη μείωση της κατανάλωσης του νερού και της ενέργειας, την προώθηση της τοπικής εργασίας, την προώθηση των τοπικών, βιολογικών προϊόντων και προϊόντων χωρίς περιττές συσκευασίες, τη συνεργασία με τις

τοπικές και δημόσιες υπηρεσίες και την ενίσχυση των προσπαθειών για διατήρηση των παράκτιων περιοχών. Μαζί με παραδείγματα για δράσεις, χωρίς κόστος, που θα προσδώσουν στο "μαγαζί" σημαντικά οφέλη. Μέσω του πρώτου χρόνου λειτουργίας του προγράμματος, 526 παράκτια Chiringuitos από όλες τις ισπανικές ακτές δεσμεύτηκαν στον δεκάλογο! Ο γ.γ. της CYMEPA Μιχάλης Ιερείδης, που προσφώνησε την εκδήλωση, ανέφερε ότι η δράση θα ενταχθεί ως μια από τις περιβαλλοντικές δράσεις που μπορούν να κάνουν οι δήμοι και οι κατοίκοι της Κύπρου στην παραλία του Μπαλόου. Με κατεύθυνση δυτικά από την πόλη των Χανίων και σε 30 περίπου λεπτά, φθάνεις στην Κίσσαμο. Ακολουθώντας βόρεια κατεύθυνση σε έναν χωμάτινο δρόμο με μαγευτι-

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ...στις ομορφιές του κρυπτικού Μπάλου

κή θέα, σε 7 χιλιόμετρα τερματίζεις σε έναν εντελώς σουρεάλ χώρο στάθμευσης-στάνη, με τα εξημερωμένα γίδια να σε προϋπαντούν ζητώντας το κατιτίς τους! Από ένα διάσελο μεταξύ απόκρημνων πλαγιών κατηφορίζεις το στενό δρομάκι για ένα χιλιόμετρο μέσα από ανθισμένα θυμάρια και μυρωδάτους σχίνους προς την απόλυτη μαγεία. Τον Μπάλο. Σαστίζεις στη θέα της λιμνοθάλασσας με τις σμαραγδένιες πινελιές των παραλιών που

την τροφοδοτούν με το κρυστάλλινο νερό τους. Ένα απλό, μικρό, ξύλινο, αρμονικά δεμένο κιόσκι στη νότια πλευρά του κόλπου δένει με την απλότητα και τελειότητα της απόλυτης φυσικής ομορφιάς. Και η γιαγιούλα με το μπαστούνι της πεισματικά και αγόγυστα να σκαρφαλώνει το δύσβατο μονοπάτι της επιστροφής, χαρούμενη για τη διατήρηση της αυθεντικής ομορφιάς του χώρου...